

anlatamam

*gözlerim
oturmuş
gözlerine gecenin ağlıyor
dizlerine yaslayıp umudu
deniz aşırı düşler süzüyorum
yanağımdan ellerine
ağladıkça
insan oluyorum
ağladıkça ırmak deniz
insan çığlıkları oluyorum ağladıkça
çığlığına karşıyorum hayatın
insan oluyorum*

Ah posa theb nosu po ma den iporhun logia (ah sana anlatmak istediğim ne kadar çok şeyim var ne kadar da az kelime!...)

Şimdi sen bir başıma bırakırsan beni bilmediğim karanlıklarda, dibini göremediğim uçurumlarda, değil yaşamak kapkara bir ölümdür bekleyen beni ve yaşamak ölümün derin uçurumuna hapseden bir zindandır bedenimi...

Bu zindan, bu geceler dolusu karanlık, içimi delice yırtan fırtına, beynimi sarsıntılarıyla döven dalgalar öldürmezse eğer, siz hepiniz birlik olup, yok edin beni. insanca bir yaşama olan inançla süslüyse rüyalarınız, yıldız yıldız umut olun, direnç olun, çare olun, diriltin beni...

Gecenin en aydınlık yıldızını seçiyorum da yıldızların arasından, aydınlanmıyor pencere... Kara kılıklı haydutlardan, karanlık aynalardan, güneşi ve umudu özleyen iklimlerden kurtarın çığlıklarımı, gri akşamlar ertesi ufku saran mavilikten derin bir nefes uzansın insanlığınıza...

13 yaşında 26 tecavüzcüden koruyamadığınız N.Ç'yim ben aslında. Hani mahkemeleriniz tarafından 'rızasıyla alıkonulmuş' denilen ve sanıklara rıza nedeniyle beş yıl ve sonra iyi hal indirimiyle 3 yıl iki ay ceza verdiğiniz davanın razısı... Yok yok akrabasının tecavüzüne uğrayıp hamile kaldığı için kaçan

ve ağabeyleri tarafından sokak ortasında öldürülen Güldünya'yım.

Darp nedeniyle hayatını kaybeden ve fakat kendi elleyle yaşamına son veren çocuklarızım.

12 yaşında evlendirilip, 14'ünde hamile kaldığı ikinci çocuğunu erken doğum sonucu kaybeden, silahla vurulmuş halde bulduğunuz Kader'im. Hani dayattığınız kaderi yaşayan kardeşiniz, kızınız, ölen, öldürülen...

Ve daha en yakınlarınca istismara uğrayan, utancını gecenin karanlıklarında ve tek başına yaşamak zorunda bıraktığınız isimsiz çocuklarızım.

Kader bütün kaderleri biliyor, duyuyor da, kızını bir inek karşılığı evlenmeye zorlayan baba, karşı durmayan, duramayan anne, nikahı uygun gören imam, kayıtsız kalan siyaset, görmeyen, duymayan hukuk, hepsi ama hepsi bu coğrafyanın içinde 'karşı yaka' hiçbir şey olmuyormuş gibi yaşamaya devam ediyor.

Eşinden ayrılmaktan başka çaresi kalmayan kadınlar 'büyük aşk, sınırsız sevgi' adına aynı coğrafyada delik deşik edilirken 'karşı yaka' da yine her şey olağan akışında....

Kader dayatılan kaderini yaşıyorken, erkek şiddetinin sözcüsü malum yaka sessiz kalmaya devam ediyor.

Biliyoruz ki sosyal hukuk ve adalet anlayışını yerleş-tiremeyen toplumlarda; bir yandan sosyo ekonomik gerekçelerle sofradan bir tabağın eksilmesi ekonomik rahatlık olarak görülebiliyor bir yandan da geleneksel değerler gereği kız çocuğunun 'başına bir şey gelmeden' yani 'sağ salım' koca evine gönderilmesini kutsayan anlayış kökleşiyor. Bu sayede ve kolayca; tüm dünyada özellikle batılı devletlerde en önemli cinsel suç olarak görülen Pedofili, çocuk istismarı, cinsel istismar, adına ne dersenez deyin gelişmişliğini sağlayamamış, sosyo ekonomik açıdan geri kalmış ülke ya da toplumlarda kendiliğinden bir olumlanma haline dönüşebiliyor.

Günümüzde toplumsal cinsiyete dayalı şiddet olayları, haber bültenlerinin önemli bir bölümünü işgal etmeye başladı bir yandan da, İnsanlığımızın sınırlarını zorlarcasına taciz, tecavüz, şiddet, cinayet haberi duymadığımız haber bülteni kalmadı...

Kız çocukları küçük yaşlarına rağmen baba evinden koca evine gönderiliyor ve oradan gidilebilecek tek yol mezar olarak dayatılıyor kendilerine ve topyekûn bir toplum kendi gündemiyle meşgul olmaya devam ediyor. Çocuk hayallerinin dahi elinden alındığı, sınırları çizilmiş bir yaşam alanında, başkalarının istediği hayata mahkum edilirken bir yandan da sessizce kabullenmeye yazgılı kınıyorlar... O gencecik yaşamların, özgür ve bağımsız düşerinden daha önemli ne olabilir ki!...

'Herkes yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir' diyor **Anayasa'nın Kişinin Hakları ve Ödevleri bölümünün 17. Maddesi...**, "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz..." Ama bir çocuk tam da işkencenin, eziyetin orta yerinde bırakılarak yaşama ve manevî varlığını koruma hakkı elinden alınıyor.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 1989'da benimsenen, ülkemizde 1990 yılında imzalanan Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (ÇHS) çocuk haklarının korunmasını amaçlamış, taraf devletlerin bu hakların yaşama geçirilmesine ilişkin yükümlülükleri uymaları gerektiğini de hükme bağlamıştır. Ayrım gözetmeme,

çocuğun yüksek yararı, yaşama ve gelişme hakkı ile katılım hakkı temel ilke olarak benimsenmiştir.

Sözleşme nerede doğduklarına, kim olduklarına; cinsiyetlerine, dinlerine ya da sosyal kökenlerine bakılmaksızın bütün çocukların haklarını tanımlamaktadır. Sözleşmeye taraf devletler, Birleşmiş Milletlerin, insan hakları evrensel bildirisinde ve uluslararası insan hakları sözleşmelerinde herkesin bu metinlerde yer alan hak ve özgürlüklerden, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka görüş, ulusal veya toplumsal köken, mülkiyet, doğuştan veya başka durumdan kaynaklanan ayrımlar dahil hiçbir ayrım gözetilmeksizin yararlanma hakkına sahip olduklarını kabul eder.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 19, 34 ve 39'uncu maddeleri çocuk istismarı, ihmal ve önlenmesiyle ilgili olup 19'uncu madde "Çocuğun yetiştirilmesinden sorumlu olanlar, bu haklarını çocuklara zarar verecek şekilde kullanamazlar" demektedir... **Devlet, çocuğu, anne-babanın ya da çocuğun bakımından sorumlu başka kişilerin her türlü kötü muamelesinden korumak, çocuk istismarını önlemekle yükümlü olup, maruz kalan çocukların tedavisini amaçlayan sosyal programlar hazırlamakla yükümlü kılacaktır.**

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 34'üncü maddesi cinsel istismarla ilgili olup, fuhuş ve pornografi dahil, çocuğu cinsel istismar ve sömürüden korumak konu edilirken 39. Madde, her türlü ihmal, sömürü ya da suistimal, işkence ya da her türlü zalimce, insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele, ceza uygulaması ya da silâhlı çatışma mağduru olan bir çocuğun, bedensel ve ruhsal bakımdan sağlığına yeniden kavuşması ve yeniden toplumla bütünleşebilmesini temin için uygun olan tüm önlemler alınır demektedir.

Türk Medeni Kanunu'na göre kanunun öngördüğü evlenme yaşından daha küçük yaşta evlenen kıza çocuk gelin denmektedir. Medeni Kanun'un 124. Maddesi, "Erkek ve kadın on yedi yaşını doldurmadıkça evlenemez. Ancak, hakim olağanüstü durumlarda ve pek önemli sebeple on altı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebilir. Olanak bulundukça karardan önce ana ve baba veya vasi dinlenir" demektedir. Bu durumda, on yedi yaşını doldurmamış bir genç kızın, olağanüstü durumlarda, hakim kararıyla evlenebileceği kabul edilmektedir.

Günümüzde yalnız imam nikahı ile evlenenlerin oranı köylerde yüzde 21.3 olup Doğu Anadolu'da yüzde 36.6'ya kadar çıkmaktadır. Kırsal alanda, köylerde 12-13 yaşında çocuklar evlendirilmekte ülke genelinde evlenen kadınların yüzde 14'e yakını 10- 14 yaş arasındaki çocuklardan oluşmaktadır. Erken yaşlarda evlendirilmeleriyle; sağlık ve eğitim dahil yaşamsal pek çok haklarının başta aileleri ve sonra toplum tarafından ellerinden alınmasına neden olmaktadır. Psikolojik, fiziksel ve biyolojik gelişimlerini tamamlamadan çocuk sahibi olmakta , pek çok fizyolojik problemle baş etmek zorunda kalmakta ,bir yandan da toplumsal hayata entegre olmalarının yolu kapanmaktadır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nca yapılan bir araştırmaya göre, kadınların 24, erkeklerin 29 yaş aralığında nikah masasına oturması ideal olarak görülüyor. Uzmanlar ise kadınlarda 25 ve üzeri , erkeklerde 30 ve üzeri yaşın evlilik için ideal olduğu görüşünü kabul ediyor. Rizayla ya da değil adolesan dönemdeki evliliklerin olumsuz sağlık etkilerine ilişkin birçok çalışma bulunmaktadır.Araştırmalar,Türkiye'de çocuk evlilik yüzdesinin %30 ile %35 arasında seyrettiğini, bölgelere, yerel sosyal ve kültürel örüntüye göre farklılaştığını göstermektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'nce (WHO) ergenlik (adölesan) , 10-19 yaş aralığı olarak tanımlanırken, her yıl 15-19 yaş arası 16 milyon kız çocuğunun doğum yaptığı açıklanıyor. Gebelik ve doğumdan kaynaklanan komplikasyonlar düşük ve orta gelirli ülkelerde 15-19 yaş arası kız çocukları için en önde gelen ölüm nedeni olarak gösteriliyor.20 yaş altındaki annelerin bebeklerinin ölüm oranı ise 20-25 yaş grubundakilere göre %50 daha fazla olarak açıklanıyor.

Ülkemizde bir yandan; birey, aile ve toplum refahını artırmak , dezavantajlı kesimler öncelikli olmak üzere bütüncül ve sosyal riskleri önleyici politikalar üretmek, uygulamak üzere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kurup, başına 'ailenin direği saydığımız kadını' getirip, sorunları havale ederek çözdüğümüzü sanırken erkek egemen güç, kadının karşısına dikilmeye devam ediyor.

Öte yandan; demokratik hak taleplerinin karşısında, hazım yeteneğini kaybeden 'satırcıbaşlar' gencecik bedenler alınıp satılırken, eşleri ya da aileleri tarafından katledilen kadınlar söz konusu olduğunda inanılmaz bir hazım ve sükünet içindeler.

Bir başka açıdan bakınca, 2013 yılı itibariyle, Diyanet İşleri Başkanlığı, bütçesinden aldığı payla 11, 2014

bütçesinden aldığı payla da 13 bakanlık bütçesini geride bırakıyor.Yine 2014 yılı dikkate alındığında sekiz bakanlığın toplam bütçesi Diyanet'in ödeneğine yetişemiyor. Görev ve çalışma yönergesine göre İtikat, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek üzere kurulmuş olan Diyanet İşleri Başkanlığı, güzel ahlak adına toplumu güzel ve iyi ahlaka yönlendirip, toplumsal bir yarayı saracak , çocuk gelinlere, çocuk istismarına yönelik hiçbir açıklama yapamıyor!...Çocuk istismarının, tacizin, tecavüzün, kadına yönelik şiddetin önünün alınmasında öncülük etmiyor, edemiyor!...

Özetle; ekonomik yetersizlikler, eğitim eksikliği, geleneksellik , dini inanışlar, aile içi şiddet ,toplumsal baskı gibi çok ve çeşitli sebeplerle ruhsal ve bedensel gelişim tamamlanmadan yapılan evliliklerin tamamı 'erken ve zorla yapılan evlilikler' olarak kabul edilmelidir. Sosyal ve kültürel bir sorun olarak algılanıp, önlenmesine yönelik çalışmalar temel insan hakları kapsamında yürütülmelidir.

Güven duygusu yüksek, eşit ve özgür düşünceli, beden ve ruh sağlığı yerinde bireyler yetiştirmek üzere bir eğitim anlayışı ile yola koyulup, anayasal ve yasal düzenlemeler yanında , sosyal ve siyasi katılımçılık ile karar vermede bireyler arası eşitlik sağlanmalıdır.

Toplumsal farkındalık yaratarak , sağlıklı ve mutlu insanların oluşturduğu bir toplumda yaşama istek ve algısını oluşturacak geniş çaplı eğitim olanakları sağlanmalıdır.

Özellikle tecavüz, taciz, istismar, şiddet gibi doğrudan insan hak ve özgürlükleri ile ilgili yaşamsal konularda toplum vicdanını rahatlatmaktan oldukça uzak olan yasalarımız dünya standartları ölçeğinde yeniden ele alınarak düzenlenmelidir. Her koşulda sorumluların cezalandırılmasına yönelik tedbirlerin acilen alınmasını sağlamak önceliğinde olunmalıdır.

Cinsiyet ayrımcılığı önlenmeli ancak kadının sosyal yaşamdaki konumu pozitif yönde desteklenmelidir. Özellikle istihdam alanında kadınlara pozitif ayrımcılık yapılarak kadının toplumsal ,siyasal ve sosyal alanın en önemli unsuru olduğu algısı yeni baştan oluşturulmalıdır.Böylece Sosyo-ekonomik anlamda erken yaşta evlendirilen kız çocuklarının yerini sağlıklı bir toplumun ön koşulu olan yaşam için insan algısının alması sağlanmalıdır.

Çocuklarını erken yaşta evlendiren ebeveynlerle ilgili, önleyici tedbirler acilen hayata geçirilmelidir.

Toplumsal hayatın bütün bileşenleri eşit ve özgür bireyler için hayatın sorumluluklarını ortaklaşa paylaşmalıdırlar.

Yalnız evrensel hukuk, temel hak ve özgürlükler açısından değil, temel insani değerler açısından da ele alınması gereken çocuk ihmal ve istismarının ,ülkemizde her açıdan incelenmesi ,toplumsal sağlık açısından gerekli önlemlerin alınması önceliğimiz olmalıdır. Ruh ve beden sağlığı yerinde, insan odaklı yaşam anlayışına dayalı bir düzen toplum sağlığı adına desteklenmelidir.

Bir gün, ülkenin bütün Kader'leri kadar gerçek ağlayabildiğimizde ,ağladıkça insan olup, insan oldukça ağladığımızda yani, sözcükler seveda olup düşecek kalemin ucuna. Derin bir nefes uzanacak gülüşümüze dünya için, insan için. Ve işte o zaman gülümseyecek evren tertemiz ve coşkulu hayalleri gibi bir çocuğun...

KAYNAKÇA

Çağlayan, A.2007. Ağladıkça İnsanım, Ankara.

www.egitimsen.org.tr

www.gazetevatan.com.tr

www.milliyet.com.tr

www.cocukhaklari.gov.tr

www.meb.gov.tr

www.tuik.gov.tr

www.habersol.org.tr

www.hurriyet.com.tr

www.kadinlarkulubu.com

www.turkpediatriarsivi.com

www.ucansupurge.org.tr

www.t24.com.tr

www.wikipedia.org

Egitisim.gen.tr

Dünya Sağlık Örgütü

Dünya Kalkınma Raporu , 2012 .

Türk Ceza Kanunu

İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi

Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmesi

Diyanet İşleri Başkanlığı görev ve çalışma yönergesi